

O właściwą drogę

M. p., 28 listopada. (el) Szesnaście miesięcy rządów premiera Mikołajczyka wypełnione były niemal całkowicie usiłowaniami, znierającymi do osiągnięcia porozumienia z Rosją sowiecką. Historia nazwie kiedyś ten okres okresem największej ustępliwości, jaką może okazać strona, niesłusznie zaatakowana, a broniąca samych podstaw swego istnienia.

Przypomnijmy niektóre fakty. W październiku 1943, gdy stało się widoczne, że wojska sowieckie mogą wkroczyć niebawem na ziemie polskie — Rząd R. P. pod przewodnictwem prem. Mikołajczyka wydał instrukcje dla Kraju, załączające współdziałanie z wkraczającą armią czerwoną, wszędzie

gdzie to okaże się możliwe. W kilka miesięcy potem, na początku roku 1944, gdy Sowiety weszły już do Polski, rząd nasz w Londynie ponowił kilkakrotnie te swoje instrukcje, żądając wzajemian od Rosji jedynie uszanowania naszych praw jako narodu i państwa.

Bilans tej akcji wypadł niestety ujemnie dla polskich prób pojednania.

W zakresie dyplomatycznym Rosja odrzuciła najsłabsze postulaty polskie, ogłaszając, że żąda dla siebie ziem na wschód od tzw. linii Curzona, a więc niemal połowy Rzeczypospolitej. W zajętych terenach wschodniej Polski ustanowiono sowieckie władze o-

kupacyjne; wszędzie tam, gdzie ujawniły się władze cywilne Polskiej Podziemnej, zostały one usunięte i aresztowane. Losy oddziałów Armii Krajowej na naszych Ziemiach Wschodnich, a w szczególności Dywizji Wołyńskiej, która współdziałała w wypędzaniu Niemców z Wołynia, są aż nadto dobrze znane.

Potem nastąpiła letnia ofensywa sowiecka, w wyniku której wojska czerwone zajęły Wilno, Lwów, Małopolskę wschodnią, środkową, część zachodniej i Kongresówkę po Wiśle. Armia Krajowa współdziałała znowu i to bardzo wydawnie w walkach o Wilno i Lwów, by potem stanąć wobec tragedii. A co się stało w Warszawie — o tym Polska nigdy nie zapomni.

Rząd nasz ponawiał tymczasem raz po raz nie tylko swe instrukcje dla Kraju, których skutki przed stawiliśmy przed chwilą, ale także wysiłki, by mimo wszystko dojść do jakiegóż kompromisu z Rosją. Wysłał noty dyplomatyczne, zwracał się do Sojuszników o pośrednictwo, a premier Mikołajczyk wyraził nawet zgodę na wzięcie pod rozwagę tzw. tymczasowej „linii demarkacyjnej”. Linia ta przebiegać miałaby na wschód od Lwowa i Wilna, a ziemie od tej linii aż po granicę wschodnią Rzeczypospolitej miałyby pozostać pod okupacją sowiecką (przy pewnej kontroli Aliantów) aż do ostatecznego rozstrzygnięcia na konferencji pokojowej.

Był to pierwszy jawny zeslizg, po którym nastąpiły inne:

podróż do Moskwy, zgoda na rozmowy z utworzonym tymczasem przez Rosję Komitetem zdrajców lubelskich, nowe ustępstwa, za które w tzw. „memorandum”, druga podróż do Moskwy, dymisja Naczelnego Wodza itd.

A wynik tego wszystkiego?

Rosja coraz mniej krępuje się i nawet nie szuka już osłonek dla swych zabobnych zamiarów. Chce pół Polski zabrać wprost, a w reszcie Kraju naszego rządzić przy pomocy swych agentów. Ciągła ustępliwość Polski pogorszyła zaś nasze położenie na terenie międzynarodowym. Wypowiedzi alianckich mężów stanu w ubiegłych kilkunastu miesiącach były dla nas coraz mniej korzystne, a chwilami wywoływały bolesne zdumienie. W zbalamuconej opinii międzynarodowej pogłębił się chaos pojęć. Wielu ludzi w Europie i Ameryce, widząc rokowania legalnego rządu z „komitetem” lubelskim zaczęło wierzyć tezie sowieckiej, że to nie spór między Rosją a Polską, a że spór między Polakami. W życiu wewnętrznym Polski metoda ustępliwości i coraz to nowych koncesji wobec Sowietów wyrządzała również poważne szkody, choć trzeba z dumą podkreślić, że

jednolity front Narodu w obronie całości i niepodległości Polski pozostał nienaruszony.

***

Obecnie premier Mikołajczyk i jego rząd ustępuje, przynajmniej przez to najwyraźniej, że dotychczasowa linia polityki wobec Rosji zawiodła. Sam premier swą docyżną ustąpienia stwierdza, że ustępliwość, posunięta do samozaparcia, nie dała oczekiwanych przezeń rezultatów.

Władzę ujmuje nowy rząd. Sądymy, że droga, jaką kroczyć wiodą, jest jasna. Skoro polityka ustępstw załamała się wobec wymowy rzeczywistości, trzeba powrócić na szlak historyczny, którym zawsze kroczył Naród Polski a którym w wojnie obecnej szedł od początku wśród bohaterskich zmagających żołnierz polski na wszystkich frontach. Ten historyczny szlak — to szlak nieustępliwej walki o pełnię polskich praw, o całość naszej ziemi, o istotną niepodległość naszego Narodu i Państwa.

W tej walce Naród nasz da z siebie wszystko i w końcu — zwycięży.

Gen. Kazimierz Sosnkowski żegna żołnierzy 2. Korpusu

Dowódca Korpusu gen. Anders otrzymał następujące odręczne pismo od gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego:

Kochany Generale! Po odejściu ze stanowiska Naczelnego Wodza, pragnę Panu serdecznie podziękować za Jego niezmierną i chlubną pracę.

2. Korpus, wstawiony tyłu zwycięstwami, odniesionymi pod dowództwem Pana Generala, był zawsze szczególnie bliski memu sercu. Miałem możliwość niejednokrotnie stwierdzić osobiście, jak wspaniały duch ożywia Pańskich żołnierzy. Zapamiętałem i niezłomną wolę zwycięstwa żołnierze 2. Korpusu w dużej części zawdzięczają Panu, Panie Generale. Odchodząc, żegnając się z Wami, jak z prawdziwie kochaną i zżyłą rodziną. Żegnając się życząc Wam dalszych zwycięstw i z wiarą głęboką, że Bóg Najwyższy w nagrodę za Wasz trud żołnierski doprowadzi Was do całej i naprawdę wolnej Ojczyzny.

Lącząc żołnierski uścisk dłoni.

(—) KAZIMIERZ SOSNKOWSKI

Tokio znowu bombardowane

NOWY JORK, 28.XI (R) — Amerykańskie „nadfortece” atakowały wczoraj rano po raz drugi w ciągu 3 dni stolicę Japonii. Bombardowano głównie obiekty przemysłowe w Tokio. Samoloty amerykańskie wystartowały z baz na niedawno zdobytej wyspie Saipan w archipelagu Marianów.

Samoloty amerykańskie startujące z lotniskowców zatopiły w pobliżu wyspy Luzon na Filipinach 18 japońskich okrętów i statków, w tym ciężki krążownik i torpedowiec. Zestrzelono w walkach powietrznych 72 japońskich samolotów.

W pobliżu wyspy Leyte lotnictwo alianckie zatopiło 3 dalsze japońskie statki zaopatrzeniowe, które płynęły z pomocą dla garnizonu nieprzyjacielskiego na wyspie. W walkach na lądzie wojska amerykańskie posuwają się dalej w kierunku południowym ku Ormoc.

WASZYNGTON, 28.XI (Reuter) — Omawiając ostatnie naloty na Tokio, prasa amerykańska

stwierdza, że stolica Japonii jest prawdopodobnie miastem najlepiej przygotowanym na naloty.

Wojenny urząd informacji Stanów Zjednoczonych na podstawie oficjalnych doniesień stwierdza, że mniemanie, jakoby Tokio było miastem „papierowym”, które można zniszczyć bombami zapalającymi, jest jednym z najbardziej

rozpowszechnionych złudzeń. Tokio w rzeczywistości jest zarówno fizycznie jak zwłaszcza psychicznie przygotowane na bombardowanie. Tokio jest w stanie wytrzymać takie bombardowania jakie przeszła Kolonia czy Berlin i nadal pozostać ważnym i działającym nadal ośrodkiem.

Dymisja Cordell Hulla

NOWY JORK, 28.XI (R) — Sekretarz stanu Cordell Hull podał się do dymisji z powodu złego stanu zdrowia. Liczy on obecnie 73 lat i ostatnio przebywał w lecznicy.

Dotychczas nie wiadomo, czy dymisja została przyjęta przez prez. Roosevelta. Korespondenci przypuszczają, że Cordell Hull bez względu na ustąpienie następcą jego zostanie James Byrne, dotychczasowy dyrektor biura mobilizacji i b. senator oraz przywódca większości senatu.

Jako dalszych kandydatów na stanowisko sekretarza stanu wymieniano Johna Winand’a, ambasadora amerykańskiego przy rządzie brytyjskim i Edwarda Stettiniusa, obecnego podsekretarza stanu. Stanowisko to uważane jest za bardzo ważne ze względu na udział Stanów Zjednoczonych w organizacji pokoju światowego, przy czym sekretarz stanu pełniący funkcję ministra spraw zagranicznych odgrywać będzie obok prezydenta decydującą rolę.

Zmiany w dowództwie alianckim frontu południowego Gen. Alexander marszałkiem

LONDYN, 28.XI (R) — Podać do wiadomości, że dotychczasowy dowódca sił alianckich we Włoszech gen. Sir Harold Alexander zamianowany został marszałkiem polnym. Jednocześnie objął on naczelną dowództwo sił sojuszników na śródziemnomorskim teatrze wojny jako następcę gen. Sir Henry Maitland Wilsona.

Gen. Wilson otrzymał stanowisko

szefa brytyjskiej misji wojskowej w Stanach Zjednoczonych i osobistego przedstawiciela premiera Churchilla przy prezydencie Roosevelcie. Stanowisko to dotychczas piastował niedawno zmarły marsz. John Dill.

Dowódcą sił sojuszników we Włoszech został gen. amerykański Mac Clark, dotychczasowy dowódca 5. armii.

Goebbels przebąkuje o pokoju „na możliwych warunkach”

LONDYN, 28.XI (R) „Daily Telegraph” przytacza ostatnią deklarację Goebbelsa, w której stwierdził on, że Niemcy będą walczyć, aż nieprzyjaciele ich będą gotowi ofiarować im pokój na możliwych warunkach.

Dziennik podkreśla, że wypowiedź ta oznacza zupełną zmianę dotychczasowego stanowiska, po-

— Podano do wiadomości, że w Tel-Awivie i Haifie aresztowano znów 12 osób w czasie oblawy na członków podziemnej organizacji terrorystycznej.

nieważ przywódcy niemieccy zamawiali dotychczas w swych wystąpieniach stanowisko nieprzejednane wobec wszelkich myśli kapitulacyjnych. Pozostaje to również w sprzeczności z całą działalnością Himmlera po lipcowym zamachu na Hitlera. Himmler liczy, że przy zorganizowaniu nieubłaganego cyporu niemieckiego wszyscy w końcu zmęczą się wojną i wskutek tego nie będzie mowy o bezwzględnej kapitulacji.

„Daily Telegraph” komentując te wystąpienia, stwierdza, że Niemcy mylą się w swoich rachubach, jak to choćby świadczyła ostatnia mowa premiera Churchilla.

Nacisk trwa...

M. p., w listopadzie. Nie od dziś rejestrujemy wszelkie przejawy politycznego nacisku, stosowanego przez Moskwę za pośrednictwem partii komunistycznych na rządy różnych państw europejskich. Nacisk ten jest równie wyraźny jak i... celowy. Moskwa dostosowuje bowiem w ten sposób ustrój i aparat rządowy jak największej ilości krajów europejskich do potrzeb i zamierzeń sowieckich.

Niedawno pod naciskiem przedstawicieli rosyjskich w Bukareszcie dokonano zmiany rządu rumuńskiego. Moskwa ogłosiła wówczas, że rząd rumuński został „zdemokratyzowany” i że usunięto z elementów, które utrudniały „walkę z faszyzmem”. Ale już po kilkunastu dniach prasa sowiecka rozpoczęła kampanię także przeciwko temu nowemu rządowi, zarzucając mu brak energii w

pieniu resztek dawnego reżimu. Rzecz jasna, że Rosji zależy na nowej zmianie rządu rumuńskiego, w którym komuniści mieliby już jawną przewagę.

Podobną kampanię obserwujemy ostatnio także w stosunku do rządu bułgarskiego który przecież tak niedawno objął ster swego kraju, powitany w Moskwie z ostentacyjną życzliwością. Moskwa obaliła podówczas poprzedni gabinet, tłumacząc, że nie daje on dostatecznych gwarancji lojalnej współpracy. Dziś także i nowy rząd bułgarski budzi już... podejrzenia.

Trzecim przykładem — i to bardzo charakterystycznym — jest Belgia, gdzie, jak wiadomo, opozycja komunistyczna doprowadziła do częściowego przesilenia rządowego. W pierwszej fazie opozycji przeciwko belgijskiemu rządowi Pierłota komuniści wy-

suwały hasła energiczniejszej walki z trudnościami gospodarczymi i gruntowniejszego trzęsienia żywiołów splamionych współpracą z Niemcami. Ostatnio prowadzi jednak kampanię pod innym hasłem: pozostawienia samodzielności oddziałom i organizacjom podziemnym.

Jest rzeczą charakterystyczną, że Moskwa nie waha się występować w tej sprawie zupełnie jawnie. Oficjalny organ moskiewski „Prawda” atakując akcję rozbrajania organizacji tajnych i wcielania ich członków do armii, posuwa się nawet do publicznego oskarżania jednego z belgijskich generałów, a mianowicie gen. Van Oversteten (którego uważa za autora zarządzeń przeciwko samodzielności partyzantów). Dziennik urzędowy sowiecki pisze o gen. Oversteten, a więc o „człowieku zajmującym jedno z czołowych stanowisk w sprzymierzonej armii belgijskiej jako o... „agencie hitlerowskich Niemiec!”.

Niemniej napastliwy jest ton prasy sowieckiej w stosunku do zarządzenia demobilizacji oddziałów partyzanckich we Francji. Prasa sowiecka nie krępuje się fak-

tem, że gen. de Gaulle został własnie zaproszony do Moskwy jako gość honorowy Sowietów i przeprowadza namiętną kampanię „w obronie” uciskanych rzekomo przez de Gaulle’a organizacji podziemnych. „Prawda” oskarża wprost gen. de Gaulle’a, że jego akcja ośmiela żywioły „vichystowskie”, a różne artykuły prasy sowieckiej zarzucają rządowi francuskiemu, że swymi postanowieniami utrudnia trzęsienie żywiołów prohitlerowskich na terenie Francji.

W walce z rządami we Francji i Belgii żywioły komunistyczne nie ograniczają się do protestów słownych. W wielu miastach zorganizowano manifestacje i strejki (pod różnymi pozorami), a ostatnio sięgnięto także do innych środków gwałtu. Tak np. „żywoły nielegalne” ruchu podziemnego wtargnęły ostatnio do więzienia w miejscowości Annecy i wymordowały, znajdujących się tam więźniów politycznych. Więźniowie ci byli istotnie skompromitowani współpracą z Niemcami, ale ich zamordowanie bez sądu miało na celu wytworzenie atmosfery anarchii i wywołanie wrażenia, że le-

galnym władzom francuskim nie można ufać.

* * *

Moskiewskie metody nacisku z zewnątrz na życie innych krajów znamy doskonale. Kto jak kto, ale naród polski odczuwa je najbardziej na własnej skórze. Rozszerzenie stosowania tych metod na całą Europę może mieć, wbrew oczywistej intencji autorów, także i dobre skutki. W medycynie rzeczą najwanielszą jest rozpoznanie choroby...

A. B.

Ofiary

Do kasy Oficera Gospodarczego wpłaciło Kierownictwo Sekcji Wiedowskiej — Rozrywkowej APW kwotę funtów ang. 112.11.3 (lirów 45.025) jako 50 proc. sumy uzyskanej ze sprzedaży biletów na przedstawieniach „Polish Parade”, odegranych dla żołnierzy alianckich w dniach od 21 — 25 października 1944 r.

* * *

Z okazji imienin Inspektorki Służby Zdrowia p. Jądwigi-Z. — wpłaciły siostry PCK i ochotniczki 161 Szpitala Wojennego kwotę funtów 22.10.— (lirów 9.000) oraz siostry PCK i ochotniczki 162 Szpitala Wojennego kwotę funtów 15.5.— (6.100 lirów) jako dar na fundusz pomocy ludności Warszawy.

Czy wiecie, że...

...prasa szwajcarska, występując w obronie Polski, ostro krytykuje stanowisko pewnych czynników, usiłujących — nawet w obozie sojuszniczym — skrzywdzić naród polski, przez poddanie go supremacji innych. Pismo „Courrier de Geneve” pisze m.in.: „Polska, która była pierwszą ofiarą wojny, nie może być również ofiarą pokoleju”. „Bohatera Polska, ten nallojalniejszy z sojuszników, ten naród, który nie miał Quislinga, którego żołnierze walczyli na wszystkich frontach świata, zasłużył na lepszy los”.

* * *

...ludność Polski spożywała przed wojną około miliarda śledzi rocznie. Śledzie głównie im-

portowano u nas z zagranicy, koszt tem około dziewięćdziesięciu milionów złotych rocznie. Własne połowy śledzi stanowiły u nas zaledwie 10 proc. zapotrzebowania. Gdybyśmy mieli 300 traulerów rybackich do połowów dalekodemorskich, moglibyśmy pokryć całe to zapotrzebowanie. Koszt takiej flotyli rybackiej — licząc po 800.000 złotych za najbardziej nowoczesny trauler — wyniosłby zaledwie trzecią część tego, co wydaliśmy na śledzie zagraniczne w ciągu lat dziesięciu. Niezależnie od tego można zatrudnić b. wielu robotników w przemyśle rybnym z własnych połowów, co również wpłynęłoby na wzrost dobroty w kraju.

Ppor. Kazimierz Lisiewicz

syn Kazimierza i Heleny z domu Buszpińskiej, ur. 4 sierpnia 1906 we Lwowie, urzędnik Dyrekcji „Wspólnoty Interesów” w Katowicach, zmarł w dniu 25 marca 1944 r. w IV Szpitalu woj. w Kairze, pochowany na cmentarzu wojskowym w Tel El Kebir w Egipcie. Cześć Jego pamięci!

KOLEDZY

Opera i polityka

Falszywa nuta Beniamina Gigli

„Dziennik Żołnierza APW” w kilku artykułach szkicuujących tło historyczne „Quo vadis” przypominał nam o upodobaniach aktorskich i śpiewaczych Nerona. Można zauważyć, że również wielcy tenorzy mają jakieś upodobanie do polityki. Nie jest to zapewne dziełem przypadku. Prawdopodobnie między polityką i operą zachodzi jakieś pokrewieństwo klimatów, które bohaterów scen lirycznych tak silnie wciąga w szranki życia politycznego.

Niedawno w Rzymie odbył się proces byłego faszystowskiego prefekta policji Caruso, który za współdziałanie z Gestapo w mordowaniu włoskich zakładników został skazany na śmierć i rozstrzelany. Zachodziła tu tylko identyczność nazwiska, może nawet pokrewieństwa, ze zmarłym artystą. Ale jest inne nazwisko, tym razem autentycznego i żyjącego wielkiego tenora, które też często wypełnia ostatnio łamy prasy włoskiej w związku z działalnością faszystowską i prohitlerowską: Beniamino Gigli.

Jest to nazwisko zbyt głośne wśród słuchaczy radia i miłośni-

ków kina (a któż z nas nie jest przynajmniej jednym, jeśli nie obojętnym), aby wymagało wyjaśnienia. Przypomnijmy tylko, że Gigli pochodzi z tak dobrze znanych żołnierzom 2. Korpusu okolic Ancony, urodził się bowiem w Recanati — ojczyźnie Leopardiego i akordeonów. W Chiaravalle żołnierze polscy mieli możliwość widzieć ulicę jego imienia, a na frontonie teatru w Maceracie tablicę marmurową ku jego czci.

Otóż Beniamino Gigli był beniaminkiem Benita i ustroju faszystowskiego. Uczestniczył często w pompatycznych uroczystościach i śpiewał na swoich Koncertach faszystowska „Giovinetta”. Ale najpoważniejsze zarzuty, jakie mu postawiono, odnoszą się do okresu okupacji Italii przez Niemców, a mianowicie, że przyjaźnił się z Kesselringiem, że brał udział w koncertach i wieczorach organizowanych przez władze niemieckie, że śpiewał w Operze Rzymskiej w okresie okupacji, że na koncercie w Maceracie oświadczył, iż „uważa Niemcy za swą drugą ojczyznę artystyczną”, że fotografował się z Niemcami, pozwa-

lając na reprodukowanie w prasie hitlerowskiej swego fotogenicznego uśmiechu itp.

Obecnie Gigli prostoje niektóre z tych zarzutów i usprawiedliwia się z innymi.

Nie wszystkie pisma zgodziły się opublikować jego wyjaśnienia zrobiło to jednak „Risorgimento Liberale” oraz główny organ jego ojczystej prowincji Marchii, oswobodzonej przez Polaków, „Gazzetta delle Marche”.

Sławny artysta powołuje się przede wszystkim na to, że władze sojusznicze zaraz po zajęciu Rzymu, a potem komisja śledcza związku pracowników widowiskowych poddały zarówno jego, jak i jego oskarżycieli bardzo szczeremu przesłuchaniu odnośnie działalności w okresie okupacji i najwidoczniej uznały bezpodstawność oskarżeń, skoro zostawiają go w spokoju.

Strzeż się malarii Malaria to wróg żołnierza

Następnie usprawiedliwia się z poszczególnych zarzutów. Do roku 1930 nie wstępował do partii faszystowskiej i nie byłby nadal do niej należał, gdyby mu ówczesny sekretarz partii Augusto Turati nie przysłał legitymacji honorowej, której przyjęcia nie odmówił, w ówczesnych warunkach ani cwałne koszuli, ani odznaki liktorskiej.

Dobre stosunki z władzami niemieckimi zawdzięczał jedynie tej sympatii, jaką swą sztuką zdobył sobie w całym świecie, a której najświeższym przejawem są masowe odwiedziny Anglików i Amerykanów w jego domu. Na żadnych imprezach organizowanych przez Niemców nie występował. Koncert w Maceracie urządzili dla swych ziomek w głównym mieście swej rodzinnej prowincji, a nie dla kilku żołnierzy niemieckich, jacy się na nim znaleźli. Istotnie wyraził się wówczas, że Niemcy są jego drugą ojczyzną artystyczną, ale tak w rzeczywistości uważa, ponieważ przez 10 lat nieprzerwanie występował w niemieckich teatrach operowych i nakręcał filmy w niemieckich wytwórniach, spotykając się zawsze z tak gorącym przyjęciem, że trudno mu nie odczuwać za to wdzięczności.

W Operze Rzymskiej w czasie

okupacji niemieckiej występował zresztą bardzo rzadko i niechętnie — a to na skutek usilnych nalegań dyrekcji teatru. Również na skutek bardzo uporczywych nalegań członków orkiestry, chórów i innych kolegów — artystów, którym groziło bezrobocie — interweniował u władz niemieckich, aby uzyskać zgodę na przedłużenie o miesiąc sezonu operowego. Właśnie przy sposobności tej interwencji zostało zrobione owo zdjęcie z Niemcami, które mu tak wytykał. Nieprawdą jest natomiast, aby się na tym zdjęciu uśmiechał.

Nadto Gigli, przytaczając świadków i dokumenty, twierdzi że w najcięższym okresie okupacji niemieckiej ofiarował potajemnie 20 tysięcy lirów na rzecz rodzin zamordowanych ofiar Gestapo, oraz ukrywał w swym domu i umożliwił powrót do Bari dwu młodym włoskim podchorążym artylerii, poszukiwanym przez Niemców.

Tyle Gigli. Trzeba przyznać, że znakomity śpiewak usprawiedliwia się w sposób rzeczowy i niepozbawiony godności. Należy też przypuszczać, że publiczność włoska, rozmiłowana w muzyce, która podobno łagodzi obyczaje, przebaczy znakomitemu tenorowi kilka fałszywych nut, jakie mu się zdarzyło wypuścić.

AZYMUT

M. p., w listopadzie.

W październiku b.r. ukazał się na łamach „Dziennika Żołnierza APW” artykuł mgr. Draczyńskiego p. t. „Dolina Padu”. Artykuł ten zawiera bardzo rzeczową ocenę zagadnienia malarji, jest jednak zbyt krótki, ażeby to zagadnienie wszechstronnie nasświetlić. Zresztą był on napisany w celu propagandowym, ażeby, o ile się znajdziemy w dolinie Padu w sezonie malarycznym, uniknąć groźnego nam w tej okolicy niebezpieczeństwa malarji. W artykule poniższym chciałem przedstawić naszą dotychczasową walkę z malarją.

***

Kiedy epidemia malarji ogarnęła znaczną część naszych wojsk w Rosji, nie zdawaliśmy sobie sprawy, że jest to choroba tak uporczywa i że może nam ona ważniejszej akcji ażeby epidemję powstrzymać i zdawali się nie przejmować niebezpieczeństwem.

Z jednej strony więc nie było warunków, z drugiej strony brak było znajomości sposobów walki z epidemią malarji. Anglicy nau-

czyli nas bardzo wiele w tej dziedzinie. Jako kierownik akcji p-mal. ciągle od nich czerpałem wskazówki oparte o długoletnie ich doświadczenie. Wskazówki te i różne instrukcje wprowadziliśmy w życie, nieustając ani na chwilę w walce z tą chorobą.

Rezultaty mówią same za siebie. Był to problem nielada. Z jednej strony należało, nie dopuścić do dalszych masowych zachorowań, z drugiej trzeba było poważnie przeszkodzić w szkoleniu lub w akcji. Rosjanie nie kwapili się z rozwinięciem jakiegś powyleczy o ile możliwości najdokładniej kilkanaście tysięcy zarżonych w Rosji ludzi. Służba Zdrowia zdała całkowicie swój egzamin i to w dziedzinie, w której nie rozporządzała doświadczeniem. Nasi lekarze nauczyli się wiele w zadziwiająco krótkim czasie tak,

ze nasze sekcje p-mal. pracowały tak samo a może nawet lepiej od angielskich. Sekcje p-mal. pracowały bez przerwy tropikalnej, tak jak arabowie których zatrudnialiśmy.

W przeswiadczeniu, że praca jest bardzo lekka, jako że komar jest stworzeniem małym i wątłym wycofano w pewnym momencie przeszło 50 proc. wyszkolonych młodych ludzi i zastąpiono ich rocznikami starszymi, słabszymi. To, że praca nie uległa pogorszeniu, należy zawdzięczać wysoce ideowemu i entuzjastycznemu nastawieniu do niej jej kierowników. Tym również dają się tłumaczyć takie wyczyny, jak badanie nieraz po dwanaście tysięcy preparatów mikroskopowych miesięcznie, w znanych nam wszystkim warunkach klimatycznych, przez pracownię kliniczną głównego obozu malaryków. W sumie pracownia tego obozu, zorganizowanego i prowadzonego przez por. Dr. S. E., przebadala około 100.000 preparatów a oboz ten leczył przez cały czas swego istnienia około 10.000 ludzi, z których wielu leczyło, się kilkakrotnie. Dzięki organizacji obozów malaryków stworzono możliwość dla leczenia wszystkich nawrotów malarji bez względu na ich ilość, w oparciu o diagnostykę mikroskopową przed i po leczeniu.

Do roli głównego obozu malaryków, należało również wysy-

łanie tak zwanych czołówek, pobierających krew u żołnierzy zdrowych klinicznie, celem wyłowienia nosicieli pasożytów i leczenia ich „na zimno”. To ostatnie było nowością nigdzie przed tym w armiach nie stosowaną. Dodać należy, że wszystkie obozy malaryków walczyły z najrozmaitszymi trudnościami gdyż nie były one etatowe, tak jak malarja nie była etatowa. To też nie jeden oboz miał ciężkie warunki. Niektórzy z personelu obozu malaryków, pracowali do granic wytrzymałości fizycznej

Na każdym polu robiono wszystko, ażeby plagę zlikwidować. Urządzano kursa dla lekarzy kursa dla mikroskopistów, kursa dla podoficerów sekcji p-mal. i t.p. Różne rodzaje komarów w probówkach i larw zabalsamowanych między dwoma szkiełkami, krążyły od jednego wykładowcy do drugiego, jako pomoce naukowe. W parze szło uświadamianie dowódców wszystkich szczebli, gdyż od ich nastawienia tak wiele zależało. Wydano skrypt z wykładów angielskich, który w warunkach pustynnych oddał cenne usługi. Nauczono się sporządzać barwik Fielda, dzięki któremu, przy dużym braku innych barwików, diagnostyka mikroskopowa malarji, stała się rzeczą wykonalną.

Malarja jednak szalała, nawroty szły fala za fala, a zmienić klimatu ani przerwać ćwiczeń nie było

można. W pewnym momencie zdało się, że podjęliśmy się sztywniej pracy a komuś przypomniały się słowa pewnego rosljanina, który miał powiedzieć — „wy z tej malarji nigdy nie wyleczycie się”. Z drugiej strony radio niemieckie mówiło z przekąsem o „zdziśiatkowanej przez malarję Armii Polskiej”. Niektórzy więc z malariologów wpadali w sceptycyzm ale inni z determinacją podtrzymywali tezę, że malarję, przy pewnej cierpliwości można wyleczyć. Była to teza płk. ang. Dr. Meera, który twierdził, że malarję tropikalna można wyleczyć w ciągu roku a „trzeciackę dobrotliwą” w ciągu dwóch lat.

Po tym, miała pozostać już tylko bardzo niewielka ilość „niepoprawnych” chroników, wymagających dłuższego leczenia. Tak się też stało i jakkolwiek w naszej malarji, jak w każdym większym zagadnieniu, kilka czynników złożyło się na to, że jej obecnie praktycznie rzecz biorąc nie mamy, to nie małą część tego sukcesu musimy zawdzięczać samym sobie. Skrupulatne leczenie wszystkich ataków, przyczyniło się bardzo do likwidacji malarji.

Przyszły wydarzenia bojowe i przestąpiły zupełnie dzieła pracy pokojowej, ale czyz te ostatnie nie są ułatwieniem dla pierwszych? Malaria — ten „koszmar istniał „gdzieś w Iraku”. Myślałem, że z tego wszystkiego pozostało tylko słowo „gdzieś” — gdyż tyle razy zmienialiśmy m. p., aż oto ukazał się artykuł mgr. Draczyńskiego i obudził garść wspomnień.

Dr. Eustachy Tustanowski

Na marginesie „Doliny Padu”

Wygrana wojna

Modlitwa o powrót

(Wiersz poety — żołnierza polskiego z Wilna)

1.

Stoimy na szerokich gorejących frontach
żywą linią umocnień, zrębem pierwszej tamy.
Bóg nas ogniem rozpalil i burzą poplątał.
Ty jedna trwasz bez skazy — Twierdzo Ostrej Bramy.

2.

Więc do Ciebie przypadli rozproszeni chłopcy:
żołnierz dalekich bitew i tej strasznej — bliskiej,
przecinający skrzydłem pułap mglisty, obcy,
lub wojnę skrywający wraz ze swym nazwiskiem.

3.

Matko pagórków leśnych i rymów najprostszych!
Pani o brwiach łagodnych, jak zakręty Wilii!
Słyszymy Cię z daleka — słuch nasz się wyostrzył,
widzimy Cię w podziemiach — wzrok nasz się pochylil.

4.

Za bramą Twojej twierdzy są wąskie ulice:
stoisz — a wieki płyną milczącym szeregiem:
na arrasach zielonych dzwonnice błyskawice
i purpura gotyckim haftowana ścięgiem.

5.

Tutaj w nocie pożarów niebo ogień chłodzi,
rzucając z gór trzy cienie — krzyżów alabaster,
tu podczas żywiołowej, wiosennej powodzi
święty Krzysztof ratuje Dziecko z Twoim miastem.

6.

O Matko pierwszych bólów i zachwytów pierwszych!
Słuchałem razem z Tobą, jak w wawozach dudnil,
pomruk dziecinnej grozy. Uczylem się wierszy
O wolence, wojence — a szli głodni, brudni.

7.

Matka mię prowadziła do Twojej kaplicy,
Gdy w upale południa pod Twoją Bramą, Pani,
szli zmęczeni nieludzko, wynędzniali, dzicy —
ci z piosenek — bez szabel i bez lanc: ulani...

8.

Aż przyszedł ranek inny, Modrooka Jesień
powiązała nad miastem kasztany i klony.
Przez Bramę Twoją, Matko słońce Polskę niesie,
Żołnierz pozdrawia miasto: Chrystus pochwalony!

9.

A kochałaś ich zawsze jednakowo i wiernie,
jednak miałaś zawsze głowę pochyloną —
czy szli przez Ostrą Bramę wielcy, czy mizerni —
pod Twoim szli spojrzaniem i pod Twoją obroną.

10.

I dziś, Matko, na morzach, za igłą kompasu,
w podwodnej łodzi, w bunkrach, czy w myśliwcu chylzym,
w cieniu ścian okrwawionych, w biedach ludzi z lasu —
wracają do Twojej Twierdzy — do miasta Trzech Krzyży.

11.

Gdy wrócimy w dzień słoty — rozpal na katedrze
krzyż — i niech będzie jasno aż na żytnich polach,
gdy upał nas utrudzi, droga siły zedrze,
ochłódź nas, Matko, wiewem sosen z Antokola.

Przyjaźń między narodami tworzą jednostki

London, w listopadzie.

Popularna książka Arkadego Fiedlera „Dywizjon 303” posiada między innymi rozdział p. t. „Lotnik bez lęku i skazy”. Bohater jego, dowódca dywizjonu 303, kpt. Witur — to Witold Urbanowicz, obecnie 35-letni podpułkownik lotnictwa polskiego.

Lotnik ten jest dzisiaj pierwszym spośród polskich myśliwców, ilość jego zestrzeleń wynosi bowiem 17. Po nim idzie mjr. Stanisław Skalski, który stracił w walkach nad Anglią i na froncie afrykańskim 14 nieprzyjacielskich samolotów. Nazwisko Urbanowicza nie jest obce prasie państw obcych. Pisały o nim obszernie w końcu 1943r. gazety chińskie, arabskie i hinduskie, pisze wciąż prasa amerykańska, BBC nagrywa na płytach jego przemówienia, dziennikarze afrykańscy starają się o wywiady. Witold Urbanowicz ma w tej chwili możliwość służenia Polsce słowem. Słowo to jest dla tego tak cenne, że stoi za nim jego osobista dzielność, której dowody złożył czynem, jako pilot i dowódca.

W czasie Battle of Britain ówczesny por. Urbanowicz, dowódca dywizjonem im. Kościuszki (303) stracił 15 maszyn niemieckich. Pamiętamy, że jesień roku 1940-go była okresem, kiedy w obronie Wielkiej Brytanii polskie lotnictwo miało największą ilość zestrzeleń po lotnictwie brytyj-

skim, a dywizjon 303 zestrzeleń we wrześniu 1940 r. 3 razy więcej samolotów, niż każdy inny dywizjon w W. Brytanii.

W 1941 roku zaawansowany na kapitana, Witold Urbanowicz organizuje polski myśliwski „wing” i lata z nim nad Francją. W następnym okresie pracuje w misji lotniczej na terenie Kanady i Stanów Zjednoczonych, poczem zostaje zastępcą attache lotniczego w Waszyngtonie.

Kiedy w r. 1943 gen. Sikorski przyleciał do Waszyngtonu, mjr. Urbanowicz prosi go o pozwoleńie wyjazdu z amerykańskimi pilotami na front chiński. Po miesięcznym przeszkoleniu na sprężynie amerykańskim, lotnik nasz został skierowany do 14-go lotnictwa w Chinach. Jako major lotnictwa polskiego, w polskim mundurze, melduje się u gen. Chenault, który go przydziela do jednostki myśliwskiej z prawem latania na wszystkich odcinkach frontu.

Front ten okazał się o wiele cięższym od brytyjskiego, zarówno ze względu na wszechstronność zadań bojowych, jak i na warunki latania. Ale były dowódca 303 posiada duże doświadczenie wojenne i organizm czujący się doskonale w tropikalnym klimacie południowych Chin. Lata na samolocie „P. 40” z wymalowanym smokiem chińskim na kadłubie i w jednej z walk, 9

grudnia 1943 r. strąca dwa myśliwskie samoloty japońskie typu „Oscar II”.

W czasie krótkich chwil odpoczynku, pilot poznaje Chiny. A że jest pierwszym Polakiem walczącym na tej ziemi, że jest znany sympatię Chińczyków. Obecnie ppłk. Urbanowicz nosi przyznaną mu odznakę pilota chińskiego: białe słońce w obramowaniu dwóch skrzydeł złotych, lekko wygiętych ku górze.

Będąc znanym w Chinach, stał się lotnik polski jednocześnie popularnym w Ameryce. Wspólne loty z Amerykanami, wspólne przygody i walki nawiązały do tradycji eskadry kościuszkowskiej, w której w 1919 i 1920 r. grupa Amerykanów, z ówczesnym majorem a obecnie pułkownikiem Faunt le Roy na czele, walczyła wraz z Polakami przeciw bolszewikom. Adjuutantem tej polsko-amerykańskiej eskadry był por. Cooper, obecnie generał w lotnictwie USA.

Zanim odleciał znowu do W. Brytanii, trzy transoceaniczne agencje poszukują go depeszami. To Ameryka, kochająca ludzi śmiałych i twardych, chce mu zakomunikować wiadomość, nie mającą z wojną nic wspólnego, bo jest zaprzeczeniem zniszczenia, a pochwałą życia: podpułkownik Urbanowicz — ma syna.

Aleksandra Dobrowolska

Przed najkrwawszą w tej wojnie bitwą na terenie Zagłębia Ruhry

Miażdżenie „wału zachodniego” z powietrza

Może ona zadecydować o losach wojny

LONDYN, 28.XI (Reuter) — Komunikat wysuniętego rzutu kwarty głównej gen. Eisenhowera do nosi, że siły sojusznicze oczyszczą ją nadal zachodni brzeg Mozy z sił nieprzyjaciela pomiędzy Blitters wraik a Broehkuizen. Na północ od Venlo tylko niewielki obszar pozostał w ręku niemieckim.

Myśliwce i pościgowce alianckie wspierały działania wojsk lądowych w Holandii, atakując stacjonary artyleryjskie i umocnienia nieprzyjaciela. Średnie bombowce dokonały nalotu na linie komunikacyjne, transporty, lotniska i obozy wojskowe w północnej i wschodniej Holandii i nad granicą niemiecką.

W rejonie Geilenkirchen pościgowce sojusznicze zaatakowały koncentrację wojsk niemieckich. Na zachód od Juelich odparto przez ciewuderzenia niemieckiej piechoty i czołgów. Bardziej na południe zdobyta miejscowość Weisweilen po ciężkich walkach o każdy dom z osobna.

W rejonie Saary i Lotaryngii wojska amerykańskie osiągnęły dalsze znaczne postępy.

Wojska gen. Pattona przeszły linię Maginot zdobywając 10 fortów w rejonie Zimming. 7. armia pod dowództwem gen. Patcha przeszła przez Salles w Wogezach i posuwa się w kierunku doliny alzackiej. Bardziej na północ wojska gen. Dempseya zdobyły Broehkuizen i Blitterswraik mimo zaciętego oporu niemieckiego. Naprzeciw Venlo wzrasta nacisk aliancki na niemiecki przyczółek na zachód od Mozy.

LONDYN, 28.XI (R) Z frontu zachodniego donoszą, że w Holandii 2. armia brytyjska zakończyła praktycznie biorąc akcję na zachodnim brzegu Mozy. W samych Niemczech 1. armia amerykańska toczy ciężkie walki w rejonie Ruhry. Po zdobyciu miejscowości Weisweilen położonej o 20 km na północny wschód od Akwizgranu oddziały amerykańskie posuwają się dalej wzdłuż szosy biegnącej do Kolonii. Bardziej na północ odparto został zacięty kontratak niemiecki pod Coslar na zachód od Juelich. Amerykanie wdarli się w kilku punktach w linię Zygryda. Niemcy sprowadzają jednak na zagrożony odcinek znaczne posiłki piechoty i artylerii. We

dług oceny niemieckiej, bitwa, jaka rozegra się na terenie Ruhry, będzie najkrwawszą w czasie tej wojny i może mieć znaczenie decydujące.

Na odcinku Saary wojska sojusznicze zbliżają się do Saarbrücken, które zagrożone jest obecnie z trzech stron. Bardziej na południe osiągnięto sukcesy terenowe w pobliżu St. Avold. Znajdujące się na tym odcinku siły niemieckie będą musiały wycofać się, aby uniknąć okrążenia przez wojska amerykańskie i francuskie.

Oddziały francuskie posuwają się z Belfortu na północ.

Jeden z korespondentów brytyjskich oceniając sytuację we wschodniej Francji stwierdza, że Niemcy ponieśli na tym odcinku ciężką klęskę tracąc wiele materiału i ludzi. Obecnie dowództwo niemieckie wycofać musi siły swoje za Ren. W lasach Wogezów utrzymują się jeszcze silne oddziały niemieckie, które muszą się wycofać wobec okrążającego manewru wojsk francuskich i amerykańskich. Na zorganizowanie obrony na tym odcinku jest już dla Niemców za późno.

LONDYN, 28.XI (Reuter) — Korespondent Reutera przy 3. armii amerykańskiej donosi, że na nowym froncie w Niemczech wojska gen. Pattona posuwają się w kierunku północno - zachodnim od Saarlautern na południe od Merzig. W pobliżu Strassburga padło 12 fortów i 2 niemieckich generałów dostało się do niewoli, w tym komendant wojskowy Strassburga. W Wogezach wojska alianckie przeszły przez przełęcz Saales i posuwają się na zachód w kierunku Strassburga.

1. armia amerykańska oczyszcza Weisweilen zupełnie z wojsk nie

przyjaciela i posuwa się na wschód od miasta. Również w rejonie lasu Huertgen na południowy zachód od Dueren poczyniono postępy. Niemcy w tym rejonie zostali ściśnięci nad rzeką Roer i pozbawieni możliwości kontratakowania w kierunku na zachód od rzeki. 19 dywizji 3. armii amerykańskiej przekroczyło granicę niemiecką i znajduje się 2 do 3 km w głębi Niemiec w miejscu oddalonym o 5 km na południowy zachód od Merzig.

2. armia brytyjska posunęła się naprzód w rejonie Venlo. W pobliżu Geilenkirchen Alianci umocnili swe pozycje. 9. armia amerykańska odparzyła ataki niemieckie w rejonie Borheim toczy obecnie walki na przedmieściach Coslar.

LONDYN, 28.XI (R) — Komunikat ministerstwa lotnictwa donosi, że w ciągu dnia ponad 3 tysiące ciężkich bombowców sojuszniczych atakowało umocnienia „wału zachodniego”. — Ponadto 1.100 ciężkich bombowców amerykańskich z baz brytyjskich w otoczeniu 700 myśliwców dokonało nalotu na zakłady produkcji benzyny syntetycznej pod Hannoverem, obiekty kolejowe w Hamm i inne cele w północno - zachodnich Niemczech. Lotnictwo niemieckie stawiało gwałtowny opór pod Hannoverem. Z 400 nieprzyjacielskich samolotów zestrzelono 122, a 7 dalszych zniszczono na ziemi. Straty amerykańskie wyniosły 37 bombowców i 13 myśliwców.

Australijskie „Spitfire’y” zaatakowały składy i wyrzutnie rakiet dalekosiężnych w Holandii. „Typhoon’y” dokonały nalotu w ci-

gu nocy na 3 składy rakiet. Samoloty amerykańskie oprócz wspomnianych obiektów zaatakowały dworce w Kolonii, Koblenji i Bielefeld.

Brytyjskie „Lancastery” dokonały za dnia nalotu na Monachium i inne obiekty w południowo - zachodnich Niemczech. Jeden samolot nie wrócił do bazy.

LONDYN, 28.XI (Reuter) — Komunikat ministerstwa lotnictwa donosi, że około 500 Liberatorów i Latających fortów z 8. amerykańskiej armii lotniczej atakowało wczoraj obiekty kolejowe w Offenburg i Bingen. Ponadto atakowano inne obiekty w północno - zachodnich Niemczech.

LONDYN, 28.XI (R) — Donoszą, że w czasie ataku na Amsterdam samoloty sojusznicze zniszczyły kwatery główne Gestapo.

Niemcy szykują obronę każdego domu w Faenzy

KOMUNIKATY 2. POLSKIEGO KORPUSU

Z DNIA 26.XI.44 GODZ. 10.

Na froncie 2. Polskiego Korpusu w ciągu dnia 24, 25.XI i w nocy z 25 na 26.XI oddziały własne dokonały poważnych postępów, przekraczając rzekę Marzeno i zajmując szereg wzgórz w kierunku zachodnim od tej rzeki.

Oczyszczono od nieprzyjaciela kompleks wzgórz Castellacio i Chiesuola i zajęto kilkanaście zamieszkałych miejscowości.

Nieprzyjaciel pobity nad rzeką Montone odchodził szybko, pozostawiając słabe oddziały opóźniające.

stawiając słabe oddziały opóźniające. Pogorszenie się pogody utrudnia użycie lotnictwa na szerszą skalę.

***

Z DNIA 27.XI.44 GODZ. 10.

Na całej szerokości frontu 2. Polskiego Korpusu oddziały własne osiągnęły linię rzeki Lamone przy słabym oporze nieprzyjaciela.

Obustronna wymiana ognia artylerii. Znaczne opady, trwające od dwóch dni, utrudniają działalność własnego lotnictwa.

***

RZYM, 28.XI (R) — Z frontu włoskiego donoszą, że wojska 8. armii doszły do rzeki Lamone

i posuwają się w kierunku Faenzy. Oddziały alianckie wzdłuż wschodniego brzegu rzeki opanowały szosę tzw. Via Emilia. Bardziej na północny wschód Niemcy utrzymują nadal swoje pozycje pomiędzy rzekami Lamone a Montone. Alianci jednak zagrażają, dzięki utworzeniu nowego przyczółka na Montone, całej obronnej linii nieprzyjaciela z boku. Posuwanie się wojsk 8. armii na południowej stronie szosy zaskoczyło Niemców. Obecnie fortyfikują oni domy w Faenzy dla obrony przed szybko posuwającymi się czołgami i piechotą aliancką.

Inne doniesienia mówią, że oddziały sojusznicze zdobyły pod Faenzą Borgo Rebeco i obecnie oddziały brytyjskie i polskie zagrażają samej Faenzy.

Na odcinku działań 5. armii zdobyte zostało wzgórze Monte Belvedere na południe od drogi Pi stoia — Bolonia.

LONDYN, 28.XI (Reuter) — Z frontu włoskiego donoszą, że brytyjskie i polskie wojska 8. armii oczyszczyły z sił niemieckich wschodnie wybrzeże rzeki Lamone do punktu leżącego o 9 km na północny zachód od Faenzy. Lamone stanowi ostatnią niemiecką linię obrony przed Faenzą, która obecnie otoczona została z trzech stron.

Wojska sowieckie zdobyły Hatvan

ważny punkt węzłowy 45 km od Budapesztu

MOSKWA, 28.XI (Reuter) — Komunikat sowiecki donosi, że w Czechosłowacji Rosłanie zajęli Mi chalowce i Humenne, ważne węzły komunikacyjne i silnie umocnione punkty obrony nieprzyjaciela. Ponadto zajęto na tym odcinku 60 innych miejscowości, w tym 15 miast i 4 stacje kolejowe.

Na Węgrzech wojska sowieckie po zaciętych walkach zdobyły miasto i węzeł kolejowy Hatvan.

Dzięki zdobyciu węzła komunikacyjnego Hatvan wojska marsz. Malinowskiego znajdują się obecnie na stanowiskach panujących nad drogą do Dunaju i zagrażają lewemu skrzydłu wojsk niemieckich i węgierskich. Hatvan znajduje się o 45 km na północny wschód od Budapesztu.

W Czechosłowacji wojska sowieckie zbliżają się z drugiej strony do równiny podkarpackiej i zagrażają wielkiemu ośrodkowi kolejowemu i drogowemu Koszyce, od

którego dzieli je 40 km.

LONDYN, 28.XI (UNN) — Jak donoszą z Moskwy, wojska sowieckie posuwają się szybko na przód przez wyrwę wytworzoną w systemie obronnym Budapesztu po zdobyciu Hatvan. Przez marsz sowiecki zagrożony jest nie tylko Budapeszt, ale cała linia Dunaju na północ od stolicy Węgier i droga do Austrii.

Woodehouse został zwolniony

LONDYN, 26.XI (UNN) Oficjalnie podano do wiadomości, że

Gen. de Gaulle w drodze do Moskwy

KAIR, 28.XI (R) — Zaproszony do Moskwy gen. de Gaulle przy był do Kairu, gdzie złożył wizytę królowi Farukowi.

Jest to pierwsza wzmianka — dodaje Reuter — że gen. de Gaulle opuścił Francję.

znany angielski humorysta P. G. Woodehouse, który został aresztowany wraz z żoną w Paryżu, został obecnie zwolniony przez władze francuskie pod warunkiem, że w ciągu 8 dni zamieszka w rejonie odległym o 50 km od stolicy Francji.

Należy przypomnieć, że Woodehouse wygłaszał pogadanki w języku angielskim dla radia berlińskiego.

Pierlot nie ustąpi

wobec nacisków mniejszości

Grupy oporu wciąż nie składają broni

LONDYN, 28.XI (R) — Belgijski premier Pierlot wygłosił przez radio przemówienie, w którym stwierdził, że rząd nie zamierza ustąpić wobec groźb mniejszości i pełnić będzie swe funkcje, jak długo cieszy się poparciem całego prawie narodu belgijskiego.

Jak wiadomo, w niedzielę w Brukseli doszło do demonstracji antyrządowych, organizowanych przez belgijskie „grupy oporu”. Demonstracje zostały opanowane. Socjalistyczna partia belgijska o-

publikowała rezolucję, stwierdzającą solidaryzowanie się z rządem.

Dziennik komunistyczny „Le Drapeau Rouge” atakuje natomiast bardzo gwałtownie rząd za dekret o przymusowym składaniu broni przez belgijskie grupy oporu.

Kryzys nie został jeszcze w pełni opanowany. W Brukseli i innych miastach belgijskich przeprowadzono rewizje za niewydaną jeszcze bronią.